

Yeşil dönüşüm sürüyor

Aslında bütün sektörlerin gündeminde sürdürülebilirlik var. Hemen her sektörün gerek ürün yelpazesi gerek iş yapış şekli, sürdürülebilirlik gerçeği doğrultusunda yeniden şekilleniyor.

Bu sektörlerden biri de inşaat. Sektör çatıdan boyaya, hazır betondan vitrifiyeye kadar her alanında büyük bir değişim içerisinde. Bu sayımızda inşaattaki dönüşümü anlatan bir haber çalışması bulacaksınız.

Bu sektörün önemli kategorilerinden biri olan boyadaki değişimi ise öne çıkan oyuncuların Polisan'ın özelinde mercek altına aldık. Şirketin genel müdürü Erol Mizrahi, çevre yatırımlarına son 3 yılda 7,8 milyon TL harcadıklarını anlatırken neleri değiştirdiklerini de aktardı.

İlaç sektöründeki değişimin izlerini ise Roche Türkiye'de aradık. Şirketin genel müdürü Adriano Treve, çevre stratejilerini ve dönüşümlerini aktardı.

Türkiye'nin beyaz eşya devi Arçelik, geçtiğimiz yıl önemli bir karar alarak Sürdürülebilirlik Kurulu kurdu. Dayanıklı tüketimin bu öncü şirketi yeşile olabilmek adına milyon dolarlık yatırımlar yapıyor.

Bu güzel örneklerin iş dünyasındaki benzerlerine de ilham vereceğini umuyoruz.

Keyifli okumalar,

Hande Yavuz Çalık



“EKSİK ALANLARIMIZA

Polisan, sürdürülebilirlik konusunda 30 yılı aşkın bir altyapıya sahip. Çevre yatırımlarına son 3 yılda 7,8 milyon TL harcayan şirketin ürünlerinin yüzde 90'ı su bazlı. Şirketin sürdürülebilirlik gündeminin en önemli başlığını ise kapalı dolun projesi oluşturuyor. Tankerlerin dolun-boşaltım işlemleri sırasında, uçucu emisyonların yayılmasının en aza indirgenmesini sağlayacak projenin Türkiye’de bir ilk olduğunu belirten **Polisan** CEO’su **Erol Mizrahi**, bu proje için şimdiye kadar 1 milyon dolarlık yatırım yaptıklarını söylüyor.

NİL DUMANSIZOĞLU ndumansizoglu@capital.com.tr

Polisan Holding, 1940’lı yıllarda ticari hayatına adım attı ve 1960’larda kimya sanayinde faaliyet göstermeye başladı. Boya sektörüne girişi ise 1985’te oldu. Türkiye’deki ilk emülsiyon reçinelerini üreterek çevre konusunda sektörünün önde gelen kuruluşlarından biri haline geldi. Sürdürülebilirlik konusunda 30 yıllık bir altyapıya sahip olan **Polisan**, su bazlı ürünleri Türkiye’de ilk kez üreten şirketler arasında yer alıyor. Ürün portföyünün tamamını su bazlı hale getirmeyi hedefleyen şirket, su bazlı ürün oranını bugün yüzde 90’a çıkarmayı başarmış durumda. Bu hedef doğrultusunda son 3 yılda çevreyle ilgili 7,8 milyon TL yatırım yapan **Polisan**, her yıl cirosunun yüzde 1,5’lik kısmını da AR-GE çalışmalarına ayırıyor.

Ürün yaşamı döngüsü projesiyle son 5 yılda yüzde 15 enerji tasarrufu sağlayan şirket, 2016’da ise CDP (Carbon Disclosure Project- Karbon Açıklama Projesi) kriterlerine göre karbon ve su ayak izi projeleri için raporlama yapacak. **Polisan**’ın sürdürülebilirlik konusundaki önemli gündem maddelerinden biri de kapalı dolun projesi. 1982’de ilk arıtma tesisini kurarak sürdürülebilirlik çalışmalarını başlattıklarını ve güçlü bir altyapıya sahip olduklarını ifade eden **Polisan** CEO’su Erol Mizrahi, küresel çapta şirketler için sürdürülebilirlik çalışmalarının olmazsa olmaz koşul olduğunu söylüyor ve ekliyor: “Özellikle yurtdışıyla işbirliği içindeki şirketlerin bu regülasyonları uygulaması gerekiyor. Çünkü global şirketler, sizinle işbirliği yapacaksa sürdürülebilirlik konusundaki performansınıza mutlaka dikkat ediyor.” **Erol Mizrahi** ile **Polisan**’ın sürdürülebilirlik çalışmaları hakkındaki sorularımızı şöyle yanıtladı:

Polisan Holding’in sürdürülebilirliğe bakışı nedir?

Kimya sektörüne adım attığımızda, Türkiye’deki ilk emülsiyon reçinelerini üreterek çevre konusunda ilkleri yapan bir şirket olduk. Fabrikamız, Türkiye’nin ilk formaldehit fabrikası olma özelliğini taşıyor. Emülsiyon reçineleri, bugün özellikle su bazlı boyada kullanılan bir bağlayıcı. Onun yanında kağıt, deri ve ağaç sanayinde de kullanılan türevleri var. Çevre konusunda 30 yıllık bir geçmişimiz olduğunu söyleyebilirim. Sürdürülebilir kalkınma ekonomik, çevresel ve sosyal yaklaşımlar çerçevesinde insanların günlük yaşam ihtiyaçlarıyla doğal kaynakların sürdürülebilirliği arasında denge kurulması anlamına geliyor. Vizyon ve misyonumuz gereği, kurum kültürümüzde sürdürülebilir kalkınma ilkelerine uyumlu olarak hareket ediyoruz. Çünkü içinde bulunduğumuz yüzyılda, şirketlerin sadece satışla finansal başarı elde edebilmesi ancak kısa süreli olarak mümkün. Bu başarının sürekliliği için şirketin çevreye ve insana duyarlı ve kurumsal kimliğiyle örnek bir kurum olması gerekiyor. Toplumlar arası etkileşimin yoğun olduğu bu küresel dönüşümün yaşandığı dönemde sürdürülebilirlik ilkesiyle hareket etmek esas.

Boya sektöründe sürdürülebilirlik konusunda ne gibi çalışmalar yaptınız?

Sürdürülebilirlikteki ana motivasyon, inovatif çalışmaların yapılabileceği uygun bir yapının oluşturulması. Yaptığımız işlerde fark yaratmayı hedefliyoruz. Sürdürülebilirlikle ilgili faaliyetlerimizi de bu eksende yürütüyoruz.

Yabancı şirketlerle işbirliği içinde olan bir

YOĞUNLAŞTIK"



şirketiz. Amerikan şirketi Dow ile **Rohm and Haas** şirketiyle iş ortaklığımız yanı sıra **Poliport** Limanı'nda hizmet verdiğimiz şirketlerin yüzde 80'inden fazlası yabancı şirketler. Yabancı şirketlerle çalışabilmenin ön koşullarından biri de çevre konusu. Eğer biz bu konuda yatırım yapmamış olsaydık bu şirketlerle işbirliğimizi sürdürebilmemiz pek mümkün olmazdı. Ayrıca çalıştığımız yabancı şirketlerin çevre ve sürdürülebilirlik konularındaki tecrübelerinden de istifade ediyoruz.

"AB MEVZUATLARINA UYUM ZAMAN ALIYOR"

HIZLI UYUM PROBLEM YARATABİLİR Türkiye'ye mevzuatlar genellikle dışarıdan geliyor. Avrupa Birliği ülkeleri var olan bu mevzuatlara uyum sağlama konusunda 10 yıllık bir altyapıya sahip. Ancak bu mevzuatlar bize sonradan geldiği için şirketlerin 1-2 yıl içinde bu normlara uyumlu hale gelmesi gerekiyor.

Altyapı olmadan bunu yapma gayreti içine girmek de şirketleri en çok yoran problem olarak görülüyor.

KARARLILIKLA İLERLİYORUZ Ancak Türkiye'nin dünyanın çok gerisinde olduğunu düşünmüyorum. Geçmişte mevzuatların uygulanmasında aksaklıklar oluyordu ama bu konuda artık daha ciddi bir kararlılıkla ilerlediğimizi söyleyebilirim. Bugün bakıldığı zaman boya sektörü anlamında Türkiye Avrupa'nın 3'üncü büyük üreticisi konumuna geldi. Ürünlerin kalitesi birçok Avrupa üreticisinin üzerinde."

Dilovası'ndaki arıtma tesisleriniz Türkiye'nin ilk tesislerden biri... Kuruluşu ve gelişimi nasıl oldu?

Fabrikayı kurduğumuzda Türkiye'de ilk defa atık arıtma tesisini de kurduk. O tarihte daha çevreyle ilgili bir bilinç tam olarak oluşmamıştı. Müracaatlarımızı yaptık ve bütün kimyasal atıkları arıtmak üzere bu tesisleri kurduk. Daha sonra gördük ki belediye vidanjörle aldığı evsel atıkları derenin kenarına bırakıyordu. Bundan rahatsız olduk ve evsel atıklar için bir paket arıtma tesisi aldık ve evsel atıklarımızı da arıtmaya başladık. **Polisan** olarak bu konuda, Dilovası'nda çok yol kat ettik. Şu an çevresel faaliyetlerin kontrolü tamamen bakanlığın ve il müdürlüklerinin denetimi altında ve doğru yapılıyor.





Sürdürülebilir ürünlerinizden bahsedermisiniz?

Marka ve inovasyon çalışmalarında çevre konusunu ön planda tutuyoruz. Boyayla ilgili sürdürülebilirlik anlamında zaten yasal mevzuatlar var. Biz onun üzerinde bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Su bazlı boya ürünlerimizdeki VOC (Volatile Organic Compounds) denen uçucu organik bileşenler olarak adlandırılan karbon miktarı AB standartlarının altında değerlerde. Polisan'ın ilk yatırımı olan emülsiyon reçineleri, su bazlı boyaların bir ana maddesi olarak hayata geçti. Su bazlı ürünleri de Türkiye'de ilk kez Polisan piyasaya sürdü.

Çevreyle ilgili projelerinizden bahsedermisiniz?

Şu an Türkiye'nin en kapsamlı çevre projelerinden olan "Yeşil Üretim, Temiz Gelecek" projesine boya sektörünü temsilen gönüllü olarak katıldık. Bu proje kapsamında 5 sektörde yapılan ürün-yaşam döngüsü çalışmalarında, Polisan Boya'nın dört ürünü incelendi. "Beşikten mezara kadar" ismi verilen bu araştırmayla ürünün, hammadde temininden nihai tüketiciye ulaşmasına, nihai tüketiciden sonra ömrünü tamamlayana kadar tüm çevresel etkileri izleniyor. Bu proje sayesinde iş akışı içindeki bütün kırmızı noktalarımızı görebildik. Bu şekilde, bu eksik olduğumuz alanlara yoğunlaştık ve çevre ve sürdürülebilirlikle ilgili yapabileceğimiz çalışmaların önü açıldı. 2014 yılında, ürün yaşam döngüsü çalışmasının devamında gelen EPD (Environmental Product Declaration) olarak adlandırılan çevresel ürün deklarasyonu çalışmasına başladık.

Tip III olarak tanımlanan çevresel ürün beyanları (EPD) çalışması kapsamında ürünün hammaddesinin doğadan elde edilip edilmediği, üretimi ve yaşamının sonunda bertarafına kadar olan tüm süreçler şeffaf ve niceliksel olarak bilimsel bir yaklaşımla değerlendiriliyor. Bu çerçevede ürünün çevre performansı belirli etki kategorilerine göre

hesaplanıyor. Türkiye'de özellikle yapı ürünleri sektöründen ilginin olduğu bu etiketleme türü farklı sektörlerin ürünleri için de elde edilebiliyor. Daha çok şirketler arası ticarete kullanılan bir etiketleme türü olarak biliniyor. Bu çalışmayı tamamlanmak üzereyiz. Türkiye'de çok fazla çevresel ürün beyanı yapan şirket yok. Bunun bir parçası olacağız. Bu deklarasyonu yaptıktan sonra da Avrupa Birliği eko-platformuna üye olmayı planlıyoruz. Bir sonraki projemiz de eko-etiket projesi. Önümüzdeki dönemde 4 üründe eko etiket almayı hedefliyoruz. Bu sayede Türkiye'de boya sektöründe eko-etiketli ilk şirket olacağız.

Ürün yaşam döngüsü analizinde hangi alanlara yoğunlaşmanız gerektiğini gördünüz?

2013'te başladığımız projenin 2014'te raporlarını aldık. Çevrenin en büyük girdisi enerji, o yüzden enerjiye odaklanıyoruz. Ocak 2015'te Enerji Yönetim Sistemleri Sertifikası aldık. Çalışmalarımız 2010 yılından beri devam ediyordu. 2010-2015 arasında toplamda yüzde 15 düzeyinde elektrik enerjisi tasarrufu sağladık.

Şirket içinde çevre ve sürdürülebilirlik konuları için özel bir departman var mı?

Evet, kalite ve çevre departmanı olarak faaliyet gösteren bir ekibimiz var. 2000'li yıllarda bu isimle özel bir birim kuruldu ama bizim faaliyetlerimiz 1982 yılında ilk arıtma tesisimizi kurmamızla beraber başladı. Şu anda kalite ve çevre departmanımız, çevresel izlerimizi minimize ediyor, kontrol altında tutuyor, sürekli izliyor ve raporluyor. Birebir bu faaliyetleri yürüten ve dolaylı olarak denetim ve kontrol faaliyetlerinde görev alan 25-30 kişilik bir ekibimiz olduğunu söyleyebilirim.

Karbon ayak izi ölçümünü gönüllü olarak başlattınız. Bu konuda bundan sonraki hedefiniz nedir?

Evet, 2012 yılından itibaren gönüllü olarak başladık ve hala gönüllü olarak bu çalışmalarını sürdürüyoruz. Çok küçük izlerimiz olmasına rağmen bu çalışmalarını yaparak sektöre öncülük etmek

"SON 3 YILDA 7,8 MİLYON TL YATIRIM YAPTIK"

HEDEFE ULAŞILDI En temel hedefimiz, en geniş kullanıma sahip olan solvent bazlı ürünler yerine su bazlı ürünleri ön plana çıkarmaktı. Boyaya başladığımız zaman üretimimizin yüzde 30'u su bazlı, yüzde 70'i solvent bazlıydı. Bugün ürünlerimizin yüzde 90'ı su bazlı.

METAL BOYALAR BİLE SU BAZLI Bundan sonraki hedefimiz, ürünlerimizin tamamını su bazlı hale getirmek. Şu anda metal boyalarda ilk su bazlı boyayı yaparak bir ilki gerçekleştirdik. Türkiye'de yol çizgi boyasının su bazlı olması adına ciddi gayretlerimiz oldu.

ÇEVREYE YATIRIM Son üç yılda direkt çevreyle ilgili yatırımlarımız 7,8 milyon TL'yi buldu. Bunun içinde indirekt kabul ettiğimiz birçok proje var. Örneğin yangınla ilgili projelerde 3,5 milyon TL harcadı. Yıllık 2,5 milyon TL sürdürülebilirlikle ilgili işletme maliyetlerimiz oluyor. Her yıl ciromuzun yaklaşık yüzde 1,5'luk kısmını da AR-GE'ye ayırıyoruz.

istiyoruz. İstanbul'da 2-3 Nisan 2015 tarihlerinde düzenlenen II. İstanbul Karbon Zirvesi'ne Alın Sponsor olarak katılarak bu yıl da destemizi sürdürdük. Küresel iklim değişikliği konusunda sanayici olarak üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmeye çalışıyoruz.

AR-GE merkezinden bahseder misiniz?

Ashında kimyaya başladığımız zaman onun bir AR-GE yapısını kurduk. 2014 yılında bu yapı, AR-GE merkezi olarak faaliyetlerini sürdürmeye başladı. Merkezimizde yaklaşık 60 kişilik uzman ve deneyimli kadromuz var.

Çevre konusundaki sosyal sorumluluk çalışmalarınız var mı?

Dilovası'nda yaklaşık 2 bin dönümlük ormanlık araziye ormandan kiralayarak koruma altına aldık.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÜNDEMİNDE NE VAR?

KAPALI DOLUM PROJESİ Şu anda gündemimizde kapalı dolun projelerimiz var. Kocaeli bölgesinde yürütülen bu çalışma, Türkiye'de bir ilk olacak. Kapalı dolun projesi, kimyasalların kapalı doluna uygun, herhangi bir emisyon yaymasını önlemek amacıyla yapılıyor, depolama tankı nefeslikleri ve tanker dolun-boşaltım işlemleri sırasında oluşan VOC (Uçucu organik Bileşik) emisyonlarının en aza indirgenmesi sağlanıyor. Bu proje için şu ana kadar 1 milyon dolarlık yatırım yapıldı.

CDP RAPORLAMASI CDP'nin (Carbon Disclosure Project) karbon ayak izi projesine katılmak için çalışmalarımızı başlattık. 2016 yılında CDP raporunu hazırlamayı düşünüyoruz. Şirketlerin açık, anlaşılır ve şeffaf bir sürdürülebilirlik raporlaması yapabilmesi için dünya çapında kabul görmüş farklı raporlama çerçeveleri bulunuyor. CDP, dünyada yaygın kullanılan bir raporlama. Ana başlıklarını, iklim değişikliği, su kullanımı, ormanlara verilen zarar, tedarik zincirlerinin çevresel riskleri oluşturuyor.

Boya sektörünü sürdürülebilirlik açısından değerlendirebilir misiniz?

Bugün Türkiye'de yaklaşık 850 bin ton civarında boya kullanımı var. İhracatı da eklersek üretimin daha fazla olduğunu düşünebiliriz. Aşağı-yukarı 550 binlik kısmı dekoratif boya dediğimiz, özellikle inşaatlarda, evlerde kullanılan iç ve dış cephe boya türlerinden oluşuyor. Boya sektöründe büyük ve orta ölçekli boya şirketleri var. Bunların dışında 'merdiven altı' olarak tabir edilen ufak üreticiler

de var. Büyük boyutlu şirketlerde, çevre konusu daha ön planda oluyor ama merdiven altında, çevre boyutunun ihmal edildiğini düşünüyorum. Merdiven altı dediğimiz yapı, yavaş yavaş azalıyor ve yok oluyor. Bunun ana nedenleri çevresel ve finansal boyutlar. Eskiden orta ve büyüklerin payı yüzde 60'lardayken geri kalanı ufak üreticilerdi. Bunun yüzde 25'lere kadar düştüğünü düşünüyoruz. Getirilmiş olan mevzuatlar da sürdürülebilirlik konusunu istese de istemese de şirketler için şart koşuyor.

2015'te sürdürülebilirlik bütçesi ne kadar olacak?

Yıllık minimum 2,5 milyon TL'lik işletme bütçemiz var. Proje bütçelerimiz ise ayrı kaynaktan geliyor. 2015 yılında yürüttüğümüz çevre projelerinin yaklaşık 4-5 milyon TL'lik bütçesi bulunuyor.



Onun dışında Balıkesir'de badem ve ceviz üretimi yapmak üzere bir yatırım başlattık. 3 bin 300 dönüme ulaştık ve bunu 10 bin dönüme taşıma gayretindeyiz. 400 bin civarında fidanımızın 100 bin tanesini de toprakla buluşturduk. Türkiye'nin en büyük plantasyonunu yapıyoruz. Bu projenin üç boyutu var.

Öncelikle işin sosyal boyutu çok önemli. Bahsettiğim bölgede daha çok kömür madenleri bulunuyor ve bu madenler dışında istihdam olanağı pek yok. Bu vesileyle oradaki insanlara iş imkanı sağlamış olduk. Türkiye badem ve cevizde 200 milyon dolar ithalat yapıyor. Bu projeye küçük de olsa ülke ekonomisine bir katkımız olacağını da düşünüyorum. Çevre konusunda ise 400 bin ağacı ülkeye kazandırmış oluyoruz.